



پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی  
وزارت فرهنگ، هنر و گردشگری



دانشگاه امام صادق (ع)

انجمن ایرانی روابط بین الملل  
**IISA**  
Iranian International Studies  
Association



همایش  
**اخلاق  
و روابط  
بین الملل**

**چکیده مقالات**

۱۹ - ۱۸ آبان ۱۳۸۸

دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران



Institute for Social and  
Cultural Studies



Imam Sadiq University



انجمن ایرانی روابط بین الملل  
IISA  
Iranian International Studies  
Association



# ETHICS AND INTERNATIONAL RELATIONS

## Conference

---

# Abstracts

---

November 9 & 10, 2009

Faculty of Law and Political Sciences

Tehran University

---

## امکان‌پذیری پیدایش مفهومی مشترک برای همزیستی اخلاقی در روابط بین‌الملل

دکتر احمد محقر

دانشگاه فردوسی مشهد

بررسی حوادث ویرانگر دنیای معاصر، نیازمندی بشر به اصول اخلاقی جهان‌شمول در مناسبات بین‌المللی را ثابت می‌کند. به‌رغم تلاش‌هایی که در جامعه جهانی صورت گرفته است تا از طریق تدوین و ترویج اندیشه‌های اخلاق‌گرا، دولت‌ها را از رفتار ناصواب برحذر دارند، ولی به دلیل عدم توجه یا غفلت از ریشه‌های فقدان حاکمیت اصول اخلاقی، فرصت‌های فراهم آمده برای صلح پایدار نیز به سرعت از دست رفته‌اند. سهم قابل ملاحظه‌ای از این ناکامی به عدم شناخت ظرفیت‌های فرهنگی مناسب برای تعامل سازنده جوامع بشری بازمی‌گردد، به گونه‌ای که در بسیاری از موارد، شاهد آن هستیم که سوءبرداشت‌ها به کنش‌های بین‌المللی شکل می‌دهند. به عقیده نگارنده، نخستین گام در این تعامل فرهنگی، توافق بر سر یک مفهوم مشترک است که بتوان صاحبان همه فرهنگ‌ها و تمدن‌ها را پیرامون آن گرد آورد. مفهوم «انسان و احترام به کرامت انسانی» به عنوان یک ارزش جهان‌شمول، مفهومی پایه‌ای در آموزه‌های ادیان و تمدن‌ها است که می‌تواند ظرفیت فرهنگی مناسب برای تعامل در چنین فرآیندی را فراهم آورد و نقطه مشترک برای رسیدن به نظریه‌ای عام برای همزیستی اخلاقی در حوزه روابط بین‌الملل قرار گیرد. طبعاً پدیده بازگشت معنویت و دین به حوزه عمومی اعم از حوزه داخلی و روابط بین‌المللی، ظرفیت اسلام و سایر ادیان توحیدی را در تعامل با محیط بین‌المللی افزایش داده و تأکید بر مشترکات همه ادیان و مذاهب و حیانی (با این توجه که مفهوم «کرامت انسانی» نیز جایگاهی کانونی نزد همه ادیان دارد) قدرت نرم‌افزاری ویژه‌ای برای گام برداشتن در این طریق خطیر فراهم می‌سازد.

**کلیدواژگان:** اخلاق، همزیستی اخلاقی، کرامت انسانی، روابط بین‌الملل، ادیان توحیدی، تمدن‌ها.